

KHAS CESD

Enerji Haber Bülteni

Sayı 22
Kasım-Aralık 2021

AYM ve Türkiye etkinliğine devam edildi

12 Ekim 2021'de İktisadi Kalkınma Vakfı (IKV) Genel Sekreteri Doç. Dr. Çiğdem Nas ile başlatılan Avrupa Yeşil Mutabakatı ve Türkiye etkinliğine Kasım ve Aralık aylarında da devam edildi. Prof. Dr. Volkan Ş. Ediger'in moderatörlüğünde yürütülen etkinlikler şunlardır:

- "Enerji Dönüşümüne Doğru", Doç. Dr. Sohbet Karbuz, Akdeniz Ülkeleri Enerji Şirketleri Birliği (OME) Hidrokarbonlar ve Enerji Güvenliği Direktörü, 9 Kasım 2021.
- "Yeşil Mutabakat ve Dijitalleşme: Türkiye Değişime Hazır mı?", Dr. Safa Uslu, T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Dış İlişkiler Daire Başkanı, 23 Kasım 2021.
- "AYM'nin Emisyon Hedefleri Tutarlı mı?", Dr. Tuğba Ağaçayak, Arçelik A.Ş. Kıdemli Uzmanı, 7 Aralık 2021.
- "Avrupa Birliği'nde Ar-Ge ve İnovasyon Fonları", Çağrı Yıldırım, TÜBİTAK Ufuk Avrupa İklim, Enerji, ve Mobilite Kümesi İrtibat Noktası, 21 Aralık 2021.

Büyük bir ilgiyle izlenen "Avrupa Yeşil Mutabakatı ve Türkiye" söyleşi dizisi önümüzdeki yılda aşağıdaki etkinliklerle devam edecek:

- "Sanayici Gözüyle Yeşil Mutabakat", Mehmet Örgen, Erciyas Holding Kurumsal İlişkiler Direktörü, 4 Ocak 2022.
- "Avrupa Yeşil Mutabakatı'nda Doğru Yolda mıyız?", Prof. Dr. Güven Sak, TEPAV Kurucu Direktörü, 18 Ocak 2022.

Enerji Verimliliği Paneli

Yeni yılın ilk paneli, Enerji ve Tabii Kaynaklar (ETKB) tarafından 10-16 Ocak 2022 tarihleri arasında düzenlenen Enerji Verimliliği Haftası etkinlikleri kapsamında 10 Ocak 2022 tarihinde 18.00-19.30 arasında yapılacak. CESD Müdürü Prof. Dr. Volkan Ş. Ediger'in moderatörlüğünde düzenlenecek panele, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Enerji ve Çevre Dairesi (EVÇED) Başkanı Dr. Buğrahan Karaveli, VENESCO Bina Enerji Yönetim Danışmanlığı A.Ş. Genel Müdürü Arif Künar, Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi, İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. İstemi Berk ile Kadir Has Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Öğretim Üyesi ve CESD Müdürü Yardımcısı Doç. Dr. Gökhan Kırkil konuk olarak katılacak.

C.E.S.D.

KADIR HAS ÜNİVERSİTESİ
ENERJİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR
KALKINMA MERKEZİ

Enerji Verimliliği Paneli

10 Ocak 2022, Pazartesi, 18.00-19.30

Zoom ID: 846 1920 0893
Katılım Bağlantısı: <https://bit.ly/3DZrJf>

Panelist
Dr. Buğrahan Karaveli
ETKB
Enerji Verimliliği ve Çevre
Dairesi (EVÇED) Başkanı

Panelist
Arif Künar
VENESCO Bina Enerji
Yönetim Dan. A.Ş.
Genel Müdürü

Moderatör
Prof. Dr. Volkan Ediger
KHAS
CESD Müdürü

Panelist
Doç. Dr. İstemi Berk
Dokuz Eylül Üniv.
İşletme Fakültesi
İktisat Bölümü Öğr. Ü.

Panelist
Doç. Dr. Gökhan Kırkil
Kadir Has Üniv.
Endüstri Müh.
Öğretim Üyesi

KHAS CESD Enerji Haber Bülteni

Sayı 22
Kasım-Aralık 2021

Doç.Dr. Gökhan Kırkil Yenilenebilir Enerji Sistemleri Çalıştayı'na katıldı

CESD Merkez Müdür Yardımcısı Doç. Dr. Gökhan Kırkil Atılım Üniversitesi tarafından düzenlenen Yenilenebilir Enerji Sistemleri: Güvenilirlik, Tahmin ve Optimizasyon Çalıştayı'na katıldı. Doç. Dr. Kırkil 22 Ekim tarihinde düzenlenen konferansa 'Rüzgar Enerjisinde Tahmin Yöntemleri' başlıklı sunumuyla katkı sağladı.

Prof. Dr. Ediger ICCI Networking'in konuğu oldu

ICCI ve Nordex Türkiye tarafından 30 Kasım'da İstanbul Rahmi Koç Müzesi'nde düzenlenen Networking Event'in konuğu Prof. Dr. Volkan Ş. Ediger oldu. Pandemi sebebiyle iki yıldır yapılamayan etkinliğe Türkiye'nin enerji alanındaki en büyük yatırımcı, oyuncu ve yöneticileri katıldı. konuşmasında, içinde bulunduğumuz enerji dönüşümünde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ve Paris Anlaşması'nın imzalandığı 2015'ten beri çok ciddi gelişmeler olduğunu ve bu uluslararası anlaşmaların ilk kez Avrupa Yeşil Mutabakatı'yla kanun haline getirildiğini anlatan Prof. Ediger, Türkiye'nin bu süreçte daha fazla gayret gösterip uzun vadeli stratejiler geliştirerek hayata geçirmesinin gerekli olduğunu vurguladı.

AOSB'de Yeşil Mutabakat Etkinliği

Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi (AOSB), Avrupa Yeşil Mutabakatı'na (AYM) uyum konusunda Temmuz'da başlattığı etkinliklere 5 Kasım 2021'de devam etti. "AB Yeşil Mutabakat Pilot Projesi Kapsamında Kamu, Üniversite ve STK'ların Rolü Çalıştayı" konusundaki etkinlik, Adana Barosu, ÇOLDER (Çözümle Ortak Ol Derneği), Adana Alpaslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi TTO ve Adana Büyükşehir Belediyesi ile işbirliği içinde düzenlendi. Çalıştayı açış konuşmasını yapan Prof. Dr. Ediger, AOSB Yeşil Mutabakat Pilot Çalışması hakkında bilgi vererek, firma seçiminde nelerin öncelik alındığı ve firmalardan toplanan döngüsel ekonomi kapsamındaki verilerin önemi, firmaları AYM sürecinde bekleyen unsurlar, Fit For 55'dan etkilenen sektörler konularına değindi.

CESD'den yeni makale çalışması

CESD akademik yayın çalışmalarını sürdürüyor. Son olarak Energy Strategy Reviews dergisinin Kasım 2021 sayısında 'State capitalism and hydrocarbon security in China and Russia' başlıklı makale yayınlandı. Makale çalışmasında Prof. Dr. Volkan Ş. Ediger, CESD ziyaretçi akademisyeni Dr. John Bowlus ve ESD Yüksek Lisans Programı öğrencisi Ahmet Faruk Dursun tarafından kaleme alındı. Makaleye [online](#) olarak ulaşılabilir.

CESD'den Endüstri Radyo'ya katkı

Prof. Dr. Volkan Ş. Ediger Endüstri Radyo'da yayınlanan Altuğ Karataş ile Enerji Verimliliği programının 6 Aralık günü konuğu oldu. Etkinliğe [ST Endüstri Radyo](#) aracılığıyla erişilebilir.

Prof. Dr. Ediger KSO'nun enerji verimliliği etkinliğine katıldı

Prof.Dr. Volkan Ş. Ediger, Konya Sanayi Odası (KSO) tarafından 21 Kasım'da düzenlenen "Sanayi'de Enerji Verimliliği ve Enerji Ekonomisi" konferansına katıldı. "Yeni Enerji Düzeninde Enerji Verimliliği" başlıklı konuşmasında 1987'den bu yana gerçekleşen gelişmeleri anlatan Prof.Dr. Ediger, enerjide yeni dünya düzeninin ana hatlarından bahsederek sürdürülebilirliğin önemini altını çizdi.

Yeni düzenin biri birincil enerji tüketimindeki yenilenebilir enerjinin payının artırılması diğeri de enerji etkinliğini artırarak tüketimin azaltılması olmak üzere iki temel unsuru olduğunu vurgulayan Ediger, 1981'de Elektrik İşleri Etütü İdaresi ve Ulusal Enerji Tasarrufu Merkezi'nden 2018'de kabul edilen Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı 2017-2023 arasındaki gelişmeleri özetleyerek, Türkiye'de gelinen son durumu değerlendirdi.

KADIR HAS ÜNİVERSİTESİ
CESD HABER BÜLTENİ

Sayı 22, Kasım-Aralık 2021

Merkez Müdürü

Prof. Dr. Volkan Ş. Ediger

Yönetim KuruluDoç. Dr. Gökhan Kirkil, Müdür Yardımcısı
Prof. Dr. Meltem Şengün Ucal
Prof. Dr. Ahmet Yücekaya
Doç. Dr. Eser Selen**Yayın Kurulu**Berk Dede
Hazal Mengi Dinçer
Mesut Can Yılmaz
Vildan Demirkıran**Kadir Has Üniversitesi**Enerji ve Sürdürülebilir Kalkınma
Araştırma ve Uygulama Merkezi (CESD)
Cibali Kampüsü
Kadir Has Caddesi,
34083 Cibali, İstanbul
<http://www.khas.edu.tr/>
Tel: +90 (212) 533 6532/4944

AYM ve Türkiye etkinliğine devam edildi	1
Enerji Verimliliği Paneli	1
Prof. Dr. Ediger ICCI Networking'in konuğu oldu	2
Doç. Dr. Gökhan Kirkil Yenilenebilir Enerji Sistemleri Çalıştayı'na katıldı	2
AOSB'de Yeşil Mutabakat Etkinliği	2
CESD'den yeni makale çalışması	2
Prof. Dr. Ediger KSO'nun enerji verimliliği etkinliğine katıldı	2
CESD'den yeni makale çalışması	2
Fatih Sondaj Gemisi Türkali-7'de sondaja başladı	4
Elektrik faturalarındaki TRT payı kaldırıldı	4
Türkiye'nin enerji ithalatı faturasında büyük artış	4
Elektrik ve doğal gaz zammı	4
ETKB 162 verimlilik artıcı projeye destek verecek	4
Rüzgâr ilk defa Türkiye'de birincil kaynak oldu	4
Güneş enerjisinde en az 100 GW kurulu güce ulaşılmalı	4
Çanakkale'de jeotermal kaynak aranacak	4
Sanko, Adıyaman fabrikasının çatısına 12,70 MW'lık GES kurdu	5
İzocam karbon nötr olmayı taahhüt etti	5
İlköğretimde iklim değişikliği eğitimleri başlayacak	5
Paris Anlaşması Türkiye'de Kasım ayında yürürlüğe girdi	5
COP-26 Glasgow'da gerçekleştirildi	5
AB'den yeşil projelere kamu desteği	5
Almanya 3 nükleer reaktörünü daha kapatıyor	5
Belçika 2025'e kadar nükleer santrallerini kapatacak	5
Dünyada elektrikli araç satışı artıyor	6
İngiltere yeni binalarda elektrikli araçlar için şarjı zorunlu tutuyor	6
Fransa'da vatandaşlara rüzgar türbininden etkilendikleri için tazminat verildi	6
İsrail'de deniz yosunundan elektrik akımı üretildi	6
Finlandiya'dan yapa zeka destekli geri dönüşüm tesisi	6
Referanslar	7

CESD**Enerji ve Sürdürülebilir Kalkınma Araştırma ve Uygulama Merkezi**

Enerjinin farklı alanlarında ihtisaslaşmış uzmanların çalışma yaptığı CESD'nin amacı, çeşitli enerji konularında Türkiye ve çevresiyle ilgili olarak yerel, bölgesel ve küresel çapta disiplinler arası eğitim ve araştırma faaliyetleri yürütmek ve bu faaliyetler sonunda ortaya çıkan bilgi, yorum ve analizleri ulusal ve uluslararası kamuoyu ile paylaşarak toplumun sürdürülebilir kalkınmasına katkıda bulunmaktır. Merkez sayesinde, Kadir Has Üniversitesi'nde enerji konularında yürütülen eğitim ve araştırma faaliyetleri desteklenerek uluslararası standartlardaki çalışmalar geliştirilmekte ve yeni uygulamalarla enerji alanındaki eğitim ve araştırmanın kapsam ve niteliği genişletilerek etkinliği artırılmaktadır. Bu amaçla merkezle koordineli bir biçimde Enerji ve Sürdürülebilir Kalkınma YL programı yürütülmektedir.

Enerji Haberleri

Fatih Sondaj Gemisi Türkali-7'de sondaja başladı¹

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Fatih Sondaj Gemisi'nin Karadeni'deki Türkali-7 kuyusunda sondaja başladığını açıkladı. Bakan Dönmez, Türkiye'nin Karadeniz sularında doğal gaz keşfi yaptığı Sakarya Gaz Sahası'ndaki Türkali-7 kuyusu hakkında bilgi vererek, "Adım adım hedefe... Fatih sondaj gemimiz Türkali-7'de sondaja başladı. Her yeni sondaj, bizi 2023'te Anadolu'yu Karadeniz gazıyla ısıtma hedefine daha da yaklaştırıyor" ifadesini kullandı.

Elektrik faturalarındaki TRT payı kaldırıldı²

TBMM Genel Kurulunda kabul edilen, elektrik enerjisi satışı üzerinden yüzde 2 oranında alınan TRT payının kaldırılmasına ilişkin düzenlemeyi de içeren Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 25 Aralık 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. TRT katkı payı, kabul tarihi 4.12.1984 olan 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu neticesinde 1984 yılından itibaren alınıyordu. 2008 yılında çıkartılan kanunla ise bu pay elektrik bedeli üzerinden hesaplanıp TRT'ye aktarılmaya başlandı. TRT son 11 yılda elektrik faturalarından 9 milyar lira almıştı.

Türkiye'nin enerji ithalatı faturasında büyük artış³

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ile Ticaret Bakanlığı tarafından açıklanan geçici dış ticaret verilerine göre, Türkiye'nin Kasım ayında enerji ithalatı için ödediği miktar, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 160,3 artış göstererek 6 milyar 597 milyon 433 bin dolara çıktı. Bu artışta, sanayi üretimindeki artış ve ekonomik aktivitelerdeki canlanma etkili oldu. Böylelikle, Kasım'da Türkiye'nin toplam ithalatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 27,3 artarak 26 milyar 908 milyon dolar olarak kaydedildi. Diğer taraftan, ham petrol ithalatı da yine aynı ayın geçen yılki verilerine göre yüzde 15,7 artarak 2 milyon 980 bin 128 tona yükseldi.

Elektrik ve doğal gaz zammı⁴

Elektrik tüketimi 150 kilovatsaat altındaki tarifelere yüzde 50, 150 kilovatsaatın üzerindeki tarifelere ise yüzde 125 zam geldi. 1 Ocak'tan itibaren mesken aboneleri için aylık 150 kilovatsaate kadar olan tüketim miktarları için nihai fiyat kilovatsaat başına 1 lira 37 kuruş, aylık tüketimi 150 kilovatsaat üzeri olan mesken aboneleri için ise kilovatsaat başına 2 lira 6 kuruş uygulanacak. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan (EPDK) yapılan açıklamada, kademeli tarifenin dar gelirli vatandaşları korumayı, enerji kullanımında tasarruf ve verimliliği artırmayı hedeflediği bildirildi. Doğal gazda ise ocak ayı için mesken tarifesine yüzde 25, sanayi aboneleri için geçerli tarifeye yüzde 50 ve elektrik üretim amaçlı tarifeye yüzde 15 zam yapıldı. Buna göre, BOTAŞ'ın konut tüketicileri için gaz dağıtım şirketlerine ocakta uygulayacağı satış fiyatı bin metreküp doğalgaz için 1860 lira oldu. Ocak'ta yıllık tüketimi 300 bin metreküpün üzerinde olan sanayi abonelerinin tarifesinde, bin metreküp gazın fiyatı 6 bin 300 liraya, elektrik üretim amaçlı tarifede de yüzde 15 artışla 5 bin 520 liraya çıktı.

ETKB 162 verimlilik artıcı projeye destek verecek⁵

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB), '2021 Yılı Desteklenmesi Uygun Görülen Verimlilik Artırıcı Projeler' listesini açıkladı. Listeye göre, 119 endüstriyel işletmenin 162 verimlilik artırıcı projesi desteklenmeye hak kazandı. Söz konusu projeler için 219,6 milyon TL yatırım yapılacak ve yatırımın 66 milyon TL'si Bakanlık tarafından karşılanacak. Yatırımlar sonucu yıllık 278,3 milyon kWh enerji ile 82,2 milyon TL parasal tasarruf sağlanması bekleniyor. Bakanlığın sağlayacağı 66 milyon TL hibe desteğine karşılık endüstriyel işletmelerin yaptığı birincil enerji tasarrufunun parasal karşılığı yaklaşık 550 milyon TL olacak. Bu değer 84 MW'lık iki adet kömürlü termik santralin (Soma A ve Balıkesir Kojenerasyon) yatırımına karşılık geliyor.

Rüzgâr Türkiye'de

ilk defa birincil kaynak oldu⁵

28 Kasım 2021 günü Türkiye'nin elektrik üretiminde en büyük pay yüzde 22,59'la ilk defa rüzgâr enerjisi santrallerinin oldu. İkinci sırada yüzde 22,03 pay ile doğal gaz santralleri, üçüncü sırada ise yüzde 17,63 ile ithal kömürlü termik santraller geldi. Toplamda ise yenilenebilir enerji kaynaklarının payı yüzde 43 olurken, fosil yakıtların payı yüzde 57 oldu. TEİAŞ verilerine göre Ekim ayı sonu itibarıyla Türkiye'nin 99.050,4 MW'a ulaşan toplam kurulu gücünün 10.252,8 MW'lık bölümünü rüzgar enerjisi yatırımları oluşturuyor.

Güneş enerjisinde en az 100 GW kurulu güce ulaşılmalı⁷

Güneş Enerjisi Sanayicileri ve Endüstriyel Derneği (GENSED) Asbaşkanı Basın Sözcüsü Tolga Murat Özdemir Türkiye'nin 2021 yılı sonunda güneş enerjisi kurulu gücünde 8 bin MW seviyesinin aşılacağını ve Türkiye'nin 2023 yılında 10 bin MW'lık kurulu güç hedefinin bulunduğunu belirtti. Özdemir'e göre, Türkiye Cumhuriyeti'nin 2053 yılında karbon nötr olma hedefinin gerçekleşmesi için 2053 yılında en az 100 GW'lık kurulu güce ulaşılması gerekiyor.

Çanakkale'de jeotermal kaynak aranacak⁸

Çanakkale'de 2 sondaj kuyusu açılarak jeotermal kaynak aranacak. Çanakkale'nin Bayramiç ilçesinde 2 ayrı noktada Necat İnşaat ve Dış Tic. San. AŞ. tarafından jeotermal kaynak arama sondaj çalışması yürütülmesi planlanıyor. Projenin değeri 5 milyon TL olarak ön görülüyor. Açılacak olan iki sondaj kuyusunda 1000 metre derinliğe kadar inilecek. Jeolojik, hidrojeolojik, jeokimya, jeofizik, sondaj, test ve ölçümler sonucunda jeotermal kaynağa ulaşılması halinde kaynağın merkezi ısıtma, termal tedavi merkezi ile yaşlılar bakım merkezi gibi tesislerde kullanılması düşünüyor.

Enerji Haberleri

Sanko, Adıyaman fabrikasının çatısına 12,7 MW'lık GES kurdu⁹

Sanko Tekstil İşletmeleri, Adıyaman'daki iplik fabrikasının elektrik ihtiyacını karşılamak üzere kurduğu 12,7 MW'lık çatı GES'te elektrik üretimine başladı. Tekstil, enerji ve makina başta olmak üzere çeşitli alanlarda faaliyet yürüten SANKO Holding Adıyaman Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren iplik üretim tesislerinin çatısına yapılan ve Türkiye'nin en büyük çatı güneş enerjisi santrali olma özelliğini taşıyan projenin açılışı gerçekleştirildi. Toplam 132 bin 500 metrekare alana sahip çatılara kurulan santralde 37 bin 776 adet güneş paneli kullanıldı. Bu paneller ile yıllık elektrik ihtiyacının 20 milyon kWh'si sağlanacak.

İzocam karbon nötr olmayı taahhüt etti¹⁰

57 yıldır sektöründe lider konumda bulunan İzocam, küresel iklim değişikliğinin oldukça fazla hissedildiği 2021 yılında sürdürülebilirlik alanında önemli projelere imza attı. İzocam Genel Direktörü Murat Savcı'nın verdiği bilgileri göre, İzocam sürdürülebilirlik alanında büyük yatırımlar yapmaya başladı ve 2050 yılına kadar karbon nötr olmayı taahhüt etti.

İlköğretimde iklim değişikliği eğitimleri başlayacak¹¹

Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer, 6 ve 7'inci sınıflarda iklim değişikliği eğitimlerinin başlayacağını açıkladı. Türkiye'nin Paris Anlaşması'na taraf olmasıyla iklim değişikliği ile mücadele için Millî Eğitim Bakanlığı'nın genç nesillerin daha fazla bilinçlenmesi için müfredatta önemli bir değişikliğe gittiği belirtildi. 2015'ten bu yana 7. veya 8. sınıflarda haftada 2 saat seçmeli olarak okutulan 'çevre eğitimi' dersi, 2022-2023 eğitim öğretim yılından itibaren okutulmak üzere 6 ve 7. sınıflarda 1 saat, 8. sınıflarda ise 1 ya da 2 saat yine seçmeli olarak 'çevre eğitimi ve iklim değişikliği' adı altında uygulanacak.

Paris Anlaşması Kasım ayında yürürlüğe girdi¹²

Türkiye Paris Anlaşması onaylayarak anlaşma 10 Kasım itibarıyla yürürlüğe girdi. Böylelikle anlaşmanın yürürlüğe girdiği Birleşmiş Milletler üyesi ülke sayısı 192'ye, Avrupa Birliği ile birlikte taraf sayısı ise 193'e yükseldi. Anlaşmayı kabul etmesine rağmen, ulusal meclislerinde onaylayarak yürürlüğe almayan son dört ülke ise Eritre, İran, Libya ve Yemen. TBMM Genel Kurulu tarafından 6 Ekim 2021 tarihinde oybirliği ile kabul edilen anlaşmanın, uygun bulunduğu dair kanun 7 Ekim 2021 tarihli Resmî Gazete'de yayınlanmıştı. Anlaşmanın yürürlüğe gireceği tarihi belirleyen Cumhurbaşkanı Kararı da Resmî Gazete'nin 4 Kasım 2021 tarihli sayısında yayınlanmıştı.

CO-26 Glasgow'da gerçekleştirildi¹³

İskoçya'nın Glasgow kentinde gerçekleştirilen 26. BM İklim Değişikliği Konferansı'nda (COP26), iklim değişikliğine karşı alınacak bir dizi önemi içeren Glasgow İklim Anlaşması imzalandı. Anlaşmada, kömürün aşamalı olarak azaltılması taahhüdü, salım azaltma planlarının düzenli olarak gözden geçirilmesi ve gelişmekte olan ülkelere daha fazla finansal destek sağlanması gibi önemli kararlar alındı. Ancak kömür taahhütleriyle ilgili taslak metinlerde yer alan ifadelerin değiştirilmesi de tartışmalara neden oldu. Glasgow İklim Anlaşması, kömür kullanımını azaltmayı hedefleyen tarihteki ilk anlaşması olması nedeniyle oldukça önemli. Hindistan'ın anlaşmayı hafifletmesine rağmen, ilk kez bir COP'ta fosil yakıtlardan da bahsedildi. COP26'da 30 yıllık iklim görüşmelerinde görülen en güçlü önlemler alındı. Ülkeler, salımlarını azaltmak için yeterince çaba göstermediklerini ve gelecek yıl daha fazlasını yapacaklarını açıkladı. Zengin ülkeler, daha yoksul ülkelere sunacakları finansal desteği iki katına çıkarmayı da kabul etti. Uzun çabaların ardından aşırı hava olaylarından etkilenen yoksul ülkeleri destekleyecek bir fon oluşturulabilecek.

AB'den yeşil projelere kamu desteği¹⁴

Brüksel'de düzenlenen basın toplantısında konuşan AB Komisyonu Kıdemli Başkan Yardımcısı Margrethe Vestager, Avrupa'nın yeşil dönüşüme katkı sağlamak için sürdürülebilir yatırıma ihtiyaç duyduğunu belirtti. Vestager, bu dönüşümün hızlanmasında, kamu desteğinin önemli rolü olduğunu ifade etti. Vestager ayrıca, Avrupa Yeşil Mutabakatı hedeflerine ulaşılmasına katkı sağlamak için birliğin rekabet ve kamu desteği kurallarının güncellenmesinin Komisyon tarafından onaylandığını da açıkladı. Üye ülkelerin karbon salımını azaltacak projelerine destek alabileceğini belirten Vestager, böylelikle karbondan arındırılmış bir toplum oluşturulmasına katkı sağlanacağını belirtti.

Almanya 3 nükleer reaktörünü daha kapatıyor¹⁵

Fukuşima nükleer felaketi sonrası 2000 yılında nükleerden vazgeçme kararı alarak, 2022 sonuna kadar tüm nükleer enerji santrallerini kapatmayı hedefleyen Almanya, 2021'in son gecesinde toplam 4,2 GW kapasiteli üç nükleer enerji reaktörünün üretimine son vereceğini açıkladı. Nükleerden ayrılma kararını 2011'de uygulamaya koyan ülkede 2022 sonunda Bavyera Isar-2, Aşağı Saksonya Emsland Baden-Württemberg'deki Neckarwestheim-2 NGS kapatılarak, ülkenin nükleerden çıkışı tamamlanacak.

Belçika 2025'e kadar nükleer santrallerini kapatacak¹⁶

Belçika hükümetinin 2025 yılına kadar ülkede faaliyet gösteren nükleer enerji santrallerini kapatacağı fakat nükleer enerji teknolojisine yatırımı sürdüreceği bildirildi. Küçük modüler reaktörlere ağırlık verilerek nükleer enerjinin geleceğine 100 milyon euro yatırım yapılması planlanıyor. Nükleer santrallerin kapatılması sonucunda ortaya çıkan elektrik üretim açığı ise doğal gaz santralleri ile sağlanacak. Aynı zamanda ülkedeki yenilenebilir enerji yatırımlarına da hız verilecek.

Enerji Haberleri

Dünyada elektrikli araç satışı artıyor¹⁷

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Başkanı Fatih Birol, Sabancı Üniversitesi İstanbul Uluslararası Enerji ve İklim Merkezi tarafından hazırlanan "Türkiye Elektrikli Araçlar Görünümü 2021" raporunun tanıtım toplantısında, 2019'da dünyada satılan her 100 araçtan 2'sinin elektrikli olduğunu ve bu sayının bu yıl 10'a çıkarak ciddi bir gelişme yaşanacağını belirtti. Elektrikli araç batarya maliyetinin 10 yıl önceye göre yüzde 90 oranında düştüğünü ifade eden Birol, çevreyi koruma hedefleri ve rekabetin elektrikli araçların gelişiminde belirleyici rol oynamasıyla, şirketlerin de kendilerini gelecek için hazırladığını söyledi.

İngiltere yeni binalarda elektrikli araçlar için şarj zorunlu tutuyor¹⁸

İngiltere, 2022 yılından itibaren yeni yapılan binalara elektrikli araçlar için şarj noktaları kurulmasını zorunlu hale getirecek. Boris Johnson'un ofisinden yapılan açıklamada, yeni mevzuatla birlikte her yıl 145 bine yakın yeni şarj noktasının kurulmasının sağlanacağı belirtildi. 2030 yılına kadar da dizel ve elektrikli araçların satışının durdurulması planlanıyor.

İngiltere'nin elektrikli araçlara geçişi kolaylaştırmak için altyapı yatırımlarını hızlandırması, hükümet tarafından geçtiğimiz ay yayımlanan "Net Sıfır Stratejisi" belgesindeki unsurlardan biriydi.

Fransa'da vatandaşlara rüzgar türbininden etkilendikleri için tazminat verildi¹⁹

Fransa'da bir mahkeme, evlerinin 700 metre yakınına kurulan rüzgar santrali yüzünden, 'rüzgar türbini sendromu' yaşadıkları gerekçesiyle dava açan bir çiftte 110 bin euro tazminat verilmesine hükmetti.

Christel ve Luc Fockaert çifti evlerinin 700 metre yakınına 2008'de yerleştirilen rüzgar türbinleri nedeniyle 2013'te sağlık sorunları yaşamaya başladıklarını savundu. Santral ile evlerinin arasındaki ormanlık alanın yok edilmesi sonrası sorunlarının başladığını öne süren çift, iki yıl boyunca baş ağrısı, uykusuzluk, yorgunluk ve mide bulantısı gibi semptomlar gösterdiklerini iddia etti. Çift, evlerinden 2015'te taşınmalarının ardından şikayetlerinin kısa sürede geçtiğini belirtti. Kararın ardından, Avrupa'da çok sayıda benzer şikayet gelmesinin beklendiği ama her vakanın ayrı ayrı değerlendirilmesi gerektiği de yetkililerce ifade edildi.

İsrail'de deniz yosunundan elektrik akımı üretildi²⁰

İsrail Teknoloji Enstitüsü (Technion), deniz yosunundan elektrik akımı elde eden yeni bir yöntem geliştirdiğini açıkladı. Uluslararası bilim dergisi Biosensors and Bioelectronics'te yer alan çalışmada, deniz yosununun büyürken havaya oksijen bırakıp atmosferden karbon çektiği için "karbon negatif" olarak kabul edildiği belirtildi. Ayrıca, deniz yosununun karanlık ortamda ürettiği elektrik akımının, aydınlık alanda üretilenin yarısı kadar olduğu da ifade edildi

Finlandiya'dan yapay zeka destekli geri dönüşüm tesisi²¹

Dünya Bankası tarafından açıklanan verilere göre küresel atıklardaki artışın 2050'ye kadar yüzde 70 olması bekleniyor. Dünyada bir yılda üretilen iki milyar atığın sadece yüzde 19'u geri dönüştürülüyor. Finlandiya'lı bir şirket, yapay zeka desteğiyle bu oranı yükseltecek bir sistem geliştirdi ve yapay zeka tarafından yönetilen robot kolları da bulunan kameralar, 3D sensörler ve metal detektörlerle nesnelerin tespit edilip, ayrıştırıldığı yeni bir tesis açtı. "Avrupa'nın en gelişmiş atık tesisi" unvanına sahip bu merkezde, geri dönüşüm oranları yüzde 50 civarından yüzde 90'ın üzerine çıktı.

Referanslar

1. "Fatih Sondaj Gemisi Türkali-7'de sondaja başladı", Enerji Günlüğü, 25 Aralık 2021
<https://www.enerjigunlugu.net/fatih-sondaj-gemisi-turkali-7de-sondaja-basladi-46071h.htm>
2. "Elektrik faturalarındaki TRT payı kaldırıldı", Bianet, 24 Kasım 2021
<https://bianet.org/bianet/ekonomi/253800-elektrik-faturalarindaki-trt-payi-kaldirildi>
3. "Türkiye'nin enerji ithalatı faturası yüzde 160 arttı", Dünya, 31.12.2021
<https://www.dunya.com/ekonomi/turkiyenin-enerji-ithalati-faturasi-yuzde-160-artti-haber-644599>
4. "Yeni yıl zamlarla geldi: Elektrik, doğalgaz, köprüler ve akaryakıt", NTV, 1 Ocak 2022
<https://www.ntv.com.tr/ekonomi/yeni-yil-zamlarla-geldi-elektrik-dogalgaz-kopruler-ve-akaryakit,sDAw-6kvdU2lwBUAXq4gDQ>
5. "162 verimlilik arttırıcı projeye destek", Enerji Günlüğü, 28 Aralık 2021
<https://www.enerjigunlugu.net/162-verimlilik-arttirici-projeje-destek-46109h.htm>
6. "Rüzgâr ilk defa Türkiye'de birincil kaynak oldu", Yeşil Ekonomi, 29 Kasım 2021
<https://yesilekonomi.com/ruzgar-ilk-defa-turkiyede-birincil-kaynak-oldu/>
7. "2053 hedefi için güneşte asgari 100 GW'a ulaşmalıyız", Yeşil Ekonomi, 2 Ocak 2022
<https://yesilekonomi.com/2053-hedefi-icin-guneste-100-gwa-ulasmalyiz/>
8. "Çanakkale'de jeotermal kaynak aranacak", Enerji Günlüğü, 27 Aralık 2021
<https://www.enerjigunlugu.net/canakkalede-jeotermal-kaynak-aranacak-46104h.htm>
9. "Sanko, Adıyaman fabrikasının çatısına 12,70 MW'lık GES kurdu", Enerji Günlüğü, 10 Kasım 2021
<https://www.enerjigunlugu.net/sanko-adiyaman-fabrikasinin-catisina-1270-mwlik-ges-kurdu-45342h.htm>
10. "2021 Yılı Sağlıklı Yalıtım ve Sürdürülebilirlik Hedefli Çalışmalarla Geride Kaldı", Enerji Gazetesi, 2 Ocak 2022.
<https://www.enerjigazetesi.ist/2021-yili-saglikli-yalitim-ve-surdurulebilirlik-hedefli-calismalarla-geride-kaldi/>
11. "İlköğretimde iklim değişikliği eğitimleri başlayacak", Yeşil Ekonomi, 22 Aralık 2021
<https://yesilekonomi.com/ilkogretimde-iklim-degisikligi-egitimleri-baslayacak/>
12. "Paris Anlaşması Türkiye'de de yürürlüğe girdi", Yeşil Ekonomi, 10 Kasım 2021
<https://yesilekonomi.com/paris-anlasmasi-turkiyede-de-yururluge-girdi-2/>
13. "COP26 İklim Zirvesi'nde varılan anlaşma neler öngörüyor?", BBC Türkçe, 14 Kasım 2021
<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-59277754>
14. "AB, yeşil projelere kamu desteğini arttıracak", BloombergHT, 21 Aralık 2021
<https://www.bloomberght.com/ab-yesil-projelere-kamu-destegini-artiracak-2295008>
15. "Almanya'da 3 nükleer reaktör bu akşam kapanıyor", Enerji Günlüğü, 31 Aralık 2021
<https://www.enerjigunlugu.net/almanya-da-3-nukleer-reaktor-bu-aksam-kapaniyor-46180h.htm>
16. "Belgium to close all existing nuclear power plants", DW, 23 Aralık 2021.
<https://www.dw.com/en/belgium-to-close-all-existing-nuclear-power-plants/a-60236059>
17. "Dünyada bu yıl satılan her 100 araçtan 10'u elektrikli oldu", Anadolu Ajansı, 29 Aralık 2021
<https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/dunyada-bu-yil-satilan-her-100-aractan-10u-elektrikli-oldu/2459318>
18. "UK require charge points electric vehicles new buildings", Reuters, 21 Kasım 2021
<https://www.reuters.com/business/cop/uk-require-charge-points-electric-vehicles-new-buildings-2021-11-21/>
19. "French couple wins legal fight wind turbine syndrome wind farm health", The Guardian, 08 Kasım 2021.
<https://www.theguardian.com/world/2021/nov/08/french-couple-wins-legal-fight-wind-turbine-syndrome-windfarm-health>
20. "Bilim insanları deniz yosunundan elektrik akımı elde eden bir yöntem geliştirdi", Cumhuriyet, 29 Aralık 2021
<https://www.cumhuriyet.com.tr/bilim-teknoloji/bilim-insanlari-deniz-yosunundan-elektrik-akimi-elde-eden-bir-yontem-gelistirdi-1896290>
21. "Geri dönüşüme yapay zeka desteği", CNNTürk, 28 Aralık 2019
<https://www.cnnturk.com/video/dunya/geri-donusume-yapay-zeka-destegi>